

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและสำรวจการใช้บริการของห้องสมุดธนาคารแต่ละแห่งในด้านที่ให้บริการซึ่งต้องงานทางวิชาการ ตลอดจนการใช้เป็นที่ยอมรับว่า หาความรู้ และเป็นที่ยอมรับหนังสือทั่วไป นอกจากนี้ ยังศึกษาเพื่อให้ทราบความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อบริการห้องสมุดธนาคาร รวมทั้งศึกษาปัญหา และอุปสรรคการใช้บริการ ตลอดจนปัญหาของผู้ใช้บริการในห้องสมุดธนาคารที่ทำการศึกษา เพื่อหวังจะให้ห้องสมุดได้รับการสนับสนุน จากผู้บริหารธนาคารอย่างจริงจัง ซึ่งจะส่งผลให้ห้องสมุดมีการดำเนินงาน และการบริการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 80 คน พนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด จำนวน 48 คน พนักงานธนาคารกรุงไทยจำกัด จำนวน 37 คน พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด จำนวน 41 คน พนักงานธนาคารกสิกรไทย จำกัด จำนวน 76 คน พนักงานธนาคารทหารไทยจำกัด จำนวน 36 คน พนักงานธนาคารศรีนครจำกัด จำนวน 104 คน และบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย อีกจำนวน 7 คน ธนาคารกรุงเทพจำกัด จำนวน 15 คน ธนาคารศรีนครจำกัด จำนวน 180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก และคำถามในเชิงแสดงความคิดเห็น เพื่อสำรวจความสนใจในการอ่านโดยทั่วไป และสภาพการใช้ห้องสมุด ชนิตมาตราประเมินค่าเพื่อสำรวจสภาพของห้องสมุด และความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด

การวิเคราะห์ข้อมูลได้คำนวณหาค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบ เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านโดยทั่วไปและสภาพการใช้ห้องสมุด คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของน้ำหนักความคิดเห็นต่อสภาพของห้องสมุดและน้ำหนักความต้องการบริการของห้องสมุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์หาความสนใจในการอ่านโดยทั่วไปปรากฏว่า พนักงานธนาคารจำนวนมากที่สุดร้อยละ 47.85 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม มีเวลาว่างเล็กน้อยในการมาใช้ห้องสมุด รองลงมาร้อยละ 40.75 มีเวลาว่างปานกลาง และพนักงานที่มาใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ร้อยละ 69.67 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม มาใช้ห้องสมุดเพื่อยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน รองลงมาร้อยละ 50.47 มาใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ส่วนวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือนั้น พนักงานธนาคารส่วนใหญ่ร้อยละ 71.56 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน เพื่อหาความรู้ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 49.05 อ่านหนังสือเพื่อหาข้อมูลในการทำงาน พนักงานส่วนมากร้อยละ 80.33 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม เลือกอ่านหนังสือภาษาไทย รองลงมาร้อยละ 27.25 เลือกอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ

พนักงานธนาคารส่วนมากร้อยละ 53.55 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่าหนังสือตำราทางวิชาการให้ประโยชน์มากที่สุด รองลงมาร้อยละ 45.97 เห็นว่า วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ประโยชน์มากที่สุด และพนักงานธนาคารส่วนมากร้อยละ 40.05 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม เลือกใช้หนังสือด้านการเงิน และการธนาคาร รองลงมาร้อยละ 39.57 เลือกใช้หนังสือ การบริหารงานด้านการธนาคาร นอกจากนี้ พนักงานธนาคารร้อยละ 39.81 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่า หนังสือทางวิชาการที่มีอยู่ในห้องสมุดพอใช้ได้ รองลงมาร้อยละ 37.44 เห็นว่ายังมีจำนวนไม่เพียงพอ พนักงานธนาคารส่วนมาก เลือกอ่านหนังสือโดยใช้คฤหาสน์ของตนเอง

พนักงานร้อยละ 37.44 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม เห็นว่า ห้องสมุดควรมีหนังสือประเภทการบริหารงานด้านการธนาคารเพิ่ม รองลงมาร้อยละ 33.41 เห็นว่าควรมีหนังสือสารคดีเพิ่ม

พนักงานธนาคารร้อยละ 52.61 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่าวารสารในห้องสมุดมีจำนวนน้อยเกินไป รองลงมาร้อยละ 32.22 เห็นว่ามีจำนวนพอดี

เรื่องความสนใจในการอ่านโดยทั่วไป ของบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารนั้น ปรากฏว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนมากมีเวลาว่างในการมาใช้ห้องสมุดปานกลาง และบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ร้อยละ 56.93 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รองลงมาร้อยละ 47.52 มาใช้ห้องสมุดเพื่อยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน ผู้ใช้ห้องสมุดที่เป็นบุคคลภายนอก ร้อยละ 78.22 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก อ่านหนังสือเพื่อต้องการหาความรู้ทั่วไป รองลงมา ร้อยละ 42.08 อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดส่วนมาก ร้อยละ 69.31 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก เลือกอ่านหนังสือภาษาไทย รองลงมา ร้อยละ 25.25 เลือกอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารส่วนมากร้อยละ 60.40 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก เห็นว่า หนังสือตำราทางวิชาการเป็นสิ่งพิมพ์ที่ประโยชน์มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 37.13 เห็นว่าวารสารที่ประโยชน์มากที่สุด และบุคคลภายนอกส่วนมากร้อยละ 47.52 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอกเลือกใช้หนังสือความรู้ทั่วไป นอกจากนี้เลือกใช้หนังสือสารคดีทั่วไป นวนิยาย สังคมศาสตร์ หนังสือทางด้านภาษาศาสตร์ และกีฬาบันเทิง หนังสือด้านการเงินและการธนาคาร หนังสือที่ให้ความรู้อื่น ๆ หนังสือที่ส่งเสริมงานอาชีพ หนังสือการบริหารงานด้านการธนาคาร หนังสือเกี่ยวกับงานอดิเรกต่าง ๆ และหนังสือการบริหารงานด้านการคลัง นอกจากนี้ ผู้มาใช้ห้องสมุดธนาคารร้อยละ 53.96 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก เห็นว่า หนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ รองลงมา ร้อยละ 28.71 เห็นว่าหนังสือมีคุณภาพพอใช้ได้ บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดส่วนมากเลือกอ่านหนังสือโดยใช้ดุลยพินิจของตนเอง

ผู้มาใช้ห้องสมุดร้อยละ 39.60 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอกเห็นว่าห้องสมุดควรมีหนังสือสารคดีเพิ่ม รองลงมา ร้อยละ 35.64 เห็นว่า ควรมีหนังสือที่ส่งเสริมความรู้และความบันเทิงอื่น ๆ เพิ่ม

ผู้ใช้ห้องสมุดร้อยละ 47.03 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอกเห็นว่าวารสารในห้องสมุด มีจำนวนน้อยเกินไป รองลงมาร้อยละ 32.18 เห็นว่ามีจำนวนพอดี

2. ผลการสำรวจสภาพการใช้ห้องสมุด ปรากฏว่า พนักงานธนาคารส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า เวลาเปิดปิดห้องสมุดมีความเหมาะสมดี บริการของห้องสมุดที่พนักงานธนาคารนิยมใช้มากที่สุดคือ บริการค้นหาบทความในหนังสือและวารสาร โดยมีพนักงานร้อยละ 45.73 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถามใช้บริการนี้ และพนักงานร้อยละ 52.13 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้ความช่วยเหลือ เรื่องการค้นหาบทความของห้องสมุดดี ในการค้นหาหนังสือพนักงานส่วนมากร้อยละ 45.97 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม ค้นหาหนังสือโดยดูตามชั้นหนังสือ มีเพียงร้อยละ 29.38 เท่านั้น ที่ใช้ตู้บัตรรายการให้เป็นประโยชน์ในการช่วยค้นหาหนังสือ

พนักงานธนาคารร้อยละ 48.81 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถามค้นหาบทความจากหนังสือและวารสาร โดยการถามบรรณารักษ์ รองลงมาร้อยละ 37.68 อาศัยครุภัณฑ์วารสารเป็นคู่มือในการช่วยกัน

พนักงานธนาคารจำนวนมากที่สุดร้อยละ 68.01 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ควรนำวารสารใหม่ออกให้บริการในห้องสมุดทันที รองลงมาร้อยละ 16.82 เห็นว่า ควรฉายภาพเฉพาะบทความที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในผู้บริหารอ่านก่อน และพนักงานธนาคารส่วนมากมีความเห็นว่า ห้องสมุดเอาใจใส่ต่อการให้บริการดี ส่วนการอ่านวารสารนั้น พนักงานธนาคารส่วนมากร้อยละ 82.94 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม จะไปอ่านวารสารเองในห้องสมุด

การยืมหนังสือ และวารสารจากห้องสมุดนั้น พนักงานส่วนมากมักจะยืมเป็นจำนวนไม่แน่นอน และพนักงานร้อยละ 85.31 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม เห็นว่า ระบบการยืมหนังสือของห้องสมุดให้ความสะดวกในการยืมดี พนักงานร้อยละ 68.72 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม เห็นว่า ระบบการยืมวารสารให้ความสะดวกในการยืมดี

พนักงานส่วนมากเห็นว่า ระบบการจัดหมู่หนังสือ และการจัดเรียงหนังสือบนชั้น
 ช่วยให้อ่านหนังสือได้ง่าย และจัดเรียงไว้นั้นอย่างเป็นระเบียบทางกาย แต่อย่างไรก็ตาม
 ก็ยังมีพนักงานอีกร้อยละ 71.56 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถามที่หาหนังสือที่ต้องการได้บ้าง
 หรือไม่บ้าง

พนักงานส่วนมากร้อยละ 47.16 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่า
 การจัดเรียงวารสารของห้องสมุดช่วยให้หาวารสารได้ง่าย

พนักงานธนาคารจำนวนมากที่สุดร้อยละ 33.41 ของพนักงานที่ตอบแบบสอบถาม
 พอใจการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ผลการสำรวจสภาพการใช้ห้องสมุดของบุคคลภายนอกปรากฏว่า ผู้มาใช้ห้องสมุด
 ธนาคารร้อยละ 60.89 ของบุคคลภายนอกที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เวลาเปิดปิดห้องสมุด
 มีความเหมาะสม และร้อยละ 90.10 เห็นว่าไม่เหมาะสม บริการของห้องสมุดที่บุคคล
 ภายนอกนิยมใช้มากที่สุดคือ บริการค้นหาความในหนังสือและวารสารคือ มีบุคคลภายนอก
 ร้อยละ 48.03 ของบุคคลภายนอกที่ตอบแบบสอบถามที่นิยมใช้บริการนี้ และบุคคลภายนอก
 ร้อยละ 39.11 ของบุคคลภายนอกที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้ความ
 ช่วยเหลือดี และมีบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดร้อยละ 45.05 ที่ไม่เคยใช้บริการค้นหา
 ค้นหาความของห้องสมุด ในการค้นหาหนังสือบุคคลภายนอกร้อยละ 46.04 ของผู้ตอบ
 แบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก ค้นหาหนังสือด้วยตัวเอง รองลงมาร้อยละ 40.10 ค้นหา
 หนังสือโดยดูตามชั้นหนังสือ และมีบุคคลภายนอกร้อยละ 37.62 ได้ใช้ตู้บัตรรายการให้เป็น
 ประโยชน์ในการค้นหาหนังสือ

ผู้ใช้ห้องสมุดธนาคารส่วนมาก ร้อยละ 43.02 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคล
 ภายนอกใช้บัตรนี้วารสารเป็นคู่มือช่วยค้นหาความจากวารสาร รองลงมาร้อยละ 31.19
 ตามจากบรรณารักษ์

บุคคลภายนอกจำนวนมากที่สุดร้อยละ 64.85 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคล
ภายนอกมีความเห็นว่า ห้องสมุดควรวางวารสารใหม่ ออกให้บริการในห้องสมุดทันที นอกจากนี้
ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนมากร้อยละ 54.95 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอกมีความเห็นว่า
ห้องสมุดเอาใจใส่ต่อการให้บริการดี รองลงมาร้อยละ 22.28 เห็นว่า ให้บริการล่าช้า
ไม่ทันต่อเหตุการณ์ และผู้ใช้ห้องสมุดทุกคนที่เป็นบุคคลภายนอกไปอ่านวารสารเองในห้องสมุด

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารส่วนมาก ร้อยละ 38.61 ของผู้ตอบแบบ
สอบถาม ที่เป็นบุคคลภายนอกยื่นหนังสือจากห้องสมุดใน 1 สัปดาห์ น้อยกว่า 5 เล่ม รอง
ลงมาร้อยละ 22.77 ยื่นหนังสือเป็นจำนวนไม่แน่นอน และบุคคลภายนอกร้อยละ 75.74 ของ
ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอกเห็นว่า ระบบการยื่นหนังสือของห้องสมุดให้ความ
สะดวกในการยืมดี บุคคลภายนอกร้อยละ 47.03 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก
เห็นว่า ระบบการยืมวารสารให้ความสะดวกในการยืมดี รองลงมาร้อยละ 28.22 เห็นว่า
ให้เวลาในการยืมน้อยไป

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุด ส่วนมากร้อยละ 75.25 ของผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่เป็นบุคคลภายนอก เห็นว่า ระบบการจัดหมู่หนังสือเป็นระบบที่ช่วยให้หาหนังสือได้ง่าย และ
ร้อยละ 60.40 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก เห็นว่า ห้องสมุดมีการจัดเรียง
หนังสือเป็นระเบียบและหาหนังสือง่าย รองลงมาร้อยละ 27.72 เห็นว่ายังจัดหนังสือไม่เป็น
ระเบียบ

บุคคลภายนอกส่วนมากร้อยละ 38.12 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคคลภายนอก
มีความเห็นว่า การจัดเรียงวารสารของห้องสมุดช่วยให้หาหนังสือได้ง่าย มีเพียงร้อยละ
6.93 เท่านั้น ที่เห็นว่า การเรียงวารสารสับสน

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุด จำนวนมากที่สุดร้อยละ 78.71 ของผู้ตอบแบบ
สอบถาม ที่เป็นบุคคลภายนอก พอใจการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานธนาคาร และบุคคลภายนอกที่มาใช้
ห้องสมุดธนาคารต่อสภาพของห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า
การเดินทางมาใช้ห้องสมุดสะดวกมาก และห้องสมุดมีความสะอาดมาก ห้องสมุดมีแสงสว่าง
และการฉายเทออากาศภายในห้องสมุดที่ปานกลาง ใ้ได้รับเสียงรบกวนจากภายนอกน้อย
สถานที่และสภาพของห้องสมุดมีความเหมาะสมน้อย

ส่วนเรื่องครุภัณฑ์ของห้องสมุด พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่า
ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของห้องสมุดให้ความสะดวกในการใช้ใ้ดีที่ปานกลาง ยกเว้นโต๊ะ เก้าอี้ มี
จำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนผู้มาใช้ห้องสมุด

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่า ห้องสมุด
มีความสะอาดมาก สภาพของห้องสมุดและการฉายเทออากาศภายในห้องสมุดที่ปานกลาง
การเดินทางมาใช้ห้องสมุดใ้รับความสะดวกน้อย สถานที่ของห้องสมุดมีความเหมาะสมน้อย
และใ้ได้รับเสียงรบกวนจากภายนอกน้อย

ในเรื่องครุภัณฑ์ของห้องสมุดบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย
มีความเห็นว่า ให้ความสะดวกในการใช้ใ้ดีที่ปานกลาง โต๊ะ เก้าอี้ มีจำนวนน้อย ไม่พอเพียง
กับจำนวนผู้มาใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพจำกัด พนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด มีความเห็นว่า
การเดินทางมาใช้ห้องสมุดสะดวกมาก ห้องสมุดมีความสะอาดมาก สภาพของห้องสมุดมีความ
เหมาะสมปานกลาง ห้องสมุดใ้รับเสียงรบกวนจากภายนอกปานกลาง อาคารและสถานที่
ของห้องสมุด มีความเหมาะสมน้อย

สำหรับครุภัณฑ์ของห้องสมุด พนักงานมีความเห็นว่า ลิ้นชักใ้สมัครรายการ มีบัตร
รายการจำนวนพอเหมาะสะดวกแก่การค้นบัตรใ้ดีดีมาก ครุภัณฑ์ของห้องสมุดใ้ความสะดวก
ในการใช้ใ้ดีดีมาก โต๊ะเก้าอี้ มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนผู้มาใช้ห้องสมุด

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพจำกัด เห็นว่า ห้องสมุดมีความ สะอาดมาก สถานที่และสภาพของห้องสมุดมีความเหมาะสมปานกลาง ห้องสมุดได้รับเสียง กระทบจากภายนอกปานกลาง ห้องสมุดมีความกว้างขวางน้อย

สำหรับครุภัณฑ์ของห้องสมุดนั้น บุคคลภายนอกมีความเห็นว่า เก่าสำหรับนั่งอ่าน หนังสือโดยขนาดยังไม่สบายมาก ครุภัณฑ์อื่น ๆ ให้ความสะดวกในการหยิบใช้ได้ดีปานกลาง และ เห็นว่า โตะ เก่า มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับผู้นมาใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารกรุงไทยจำกัด พนักงานธนาคารกรุงไทยจำกัดมีความเห็นว่า การเดินทางมาใช้ห้องสมุดมีความสะดวกมาก สถานที่และสภาพของห้องสมุดมีความเหมาะสม น้อย

เกี่ยวกับครุภัณฑ์ของห้องสมุด พนักงานธนาคารกรุงไทยจำกัด มีความเห็นว่า ครุภัณฑ์ให้ความสะดวกในการหยิบใช้ได้ดีปานกลาง ลิ้นชักใส่บัตรรายการ ตู้เก็บกฤตภาคและ จุลสารมีความเหมาะสมน้อย โตะ เก่ามีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงกับจำนวนผู้นมาใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด เห็นว่า การเดินทางมาใช้ห้องสมุดมีความสะดวกมาก สถานที่และสภาพของห้องสมุดมีความ เหมาะสมปานกลาง และเห็นว่า ห้องสมุดมีเสียง กระทบจากภายนอกน้อย

พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด มีความเห็นว่า ครุภัณฑ์ของห้องสมุดให้ความ สะดวกในการใช้ และมีความเหมาะสมปานกลาง ยกเว้นลิ้นชักใส่บัตรรายการที่เห็นว่า มีความเหมาะสมน้อย และเห็นว่า โตะ เก่ามีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงกับผู้นมาใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารกสิกรไทยจำกัด พนักงานธนาคารกสิกรไทยจำกัด มีความเห็นว่า แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ และความสะอาดภายในห้องสมุดดีมาก สถานที่ตั้งห้องสมุด อาคารและสภาพทั่วไปของห้องสมุด มีความเหมาะสมปานกลาง ยกเว้นความกว้างขวางของ ห้องสมุดที่เห็นว่า มีความกว้างขวางน้อย และเห็นว่าห้องสมุดมีเสียง กระทบจากภายนอกน้อย ที่สุด

เกี่ยวกับครุภัณฑ์ของห้องสมุดเห็นว่า มีความเหมาะสมและให้ความสะดวกในการใช้ได้ดีปานกลาง และเห็นว่า โต๊ะ เก้าอี้ มีจำนวนน้อยไม่พอเพียง กับผู้มาใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารทหารไทยจำกัด พนักงานธนาคารทหารไทยจำกัด มีความเห็นว่า แสงสว่าง และความสะอาดภายในห้องสมุดดีมาก สถานที่ตั้งห้องสมุด และสภาพของห้องสมุด มีความเหมาะสมปานกลาง ยกเว้นความกว้างขวางของห้องสมุด การจัดแบ่งเนื้อที่ภายในห้องสมุดที่มีความเหมาะสมน้อย ห้องสมุดได้รับเสียงรบกวนจากภายนอกน้อย

สำหรับครุภัณฑ์ของห้องสมุดพนักงานธนาคารทหารไทยจำกัด มีความเห็นว่า เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านโตขนานตบ่งสบายปานกลาง ครุภัณฑ์ให้ความสะดวกในการหยิบใช้ได้ดีปานกลาง ลิ้นชักใส่บัตรรายการ ตู้เก็บสมุดภาคและจุลสารมีความเหมาะสมปานกลาง โต๊ะ เก้าอี้ มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนผู้มาใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดธนาคารศรีนครจำกัด พนักงานธนาคารศรีนครจำกัด มีความเห็นว่า การเดินทางมาใช้ห้องสมุดมีความสะดวกมาก อาคารห้องสมุด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ และความสะอาดภายในห้องสมุดดีมาก สถานที่และสภาพทั่วไปของห้องสมุดมีความเหมาะสมปานกลาง ห้องสมุดได้รับเสียงรบกวนจากภายนอกน้อย

สำหรับครุภัณฑ์ของห้องสมุดนี้ พนักงานธนาคารศรีนครจำกัด เห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกอย่าง

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุด ธนาคารศรีนครมีความเห็นว่า อาคารห้องสมุด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ และความสะอาดภายในห้องสมุดมีความเหมาะสมมาก สถานที่และสภาพภายในห้องสมุด มีความเหมาะสมปานกลาง การเดินทางมาใช้ห้องสมุดได้รับความสะดวกปานกลาง และเห็นว่า ห้องสมุดมีเสียงรบกวนจากภายนอกน้อย

สำหรับครุภัณฑ์ของห้องสมุด บุคคลภายนอกมีความเห็นว่า เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านโตขนานตบ่งสบายมาก ครุภัณฑ์ของห้องสมุดให้ความสะดวกในการหยิบใช้ได้ดีปานกลาง ตู้เก็บสมุดภาคและจุลสารมีความเหมาะสมปานกลาง โต๊ะ เก้าอี้มีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงกับ

จำนวนผู้มาใช้ห้องสมุด

4. ผลการวิเคราะห์ความต้องการของพนักงานและบุคคลภายนอก ที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารต่อการจัดบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ปรากฏว่า พนักงานทั้ง 7 แห่ง มีความเห็นตรงกันว่า ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่อไปนี้มีมากที่สุด บริการจัดทำรายชื่อนั่งสื่อนี้ใหม่ และบริการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ รองลงมาคือพนักงานธนาคาร 6 แห่ง ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการตอบคำถามมาก ส่วนบริการที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดปานกลางนี้ พนักงานธนาคารทั้ง 7 แห่ง ต้องการให้จัดบริการ ดังต่อไปนี้คือ บริการการจัดใหม่การวิจารณ์หนังสือ การจัดอภิปรายทางวิชาการ รองลงมาคือพนักงานธนาคาร 6 แห่ง ที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่อไปนี้เป็นกลางคือ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด การจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม และการขยายเวลาเปิดบริการของห้องสมุด

บุคคลภายนอกที่ใช้ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงเทพจำกัด และธนาคารศรีนครจำกัด ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่อไปนี้มีมากที่สุด บริการจัดทำรายชื่อนี้วารสารบริการตอบคำถาม บริการยืมระหว่างห้องสมุด และบริการจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม รองลงมาคือผู้ใช้ห้องสมุด จาก 2 ใน 3 แห่งนี้ ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่อไปนี้มีมากที่สุด บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการจัดทำรายชื่อนั่งสื่อนี้ใหม่ บริการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ การจัดฉายภาพยนตร์ให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ การจัดอภิปรายทางวิชาการ ขยายเวลาเปิดบริการของห้องสมุด และการเพิ่มสิทธิในการยืมหนังสือ ส่วนบริการที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดปานกลาง ผู้มาใช้ห้องสมุดธนาคารทั้ง 3 แห่ง ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่อไปนี้เป็นกลางคือ บริการจัดทำบรรณานุกรม และการจัดใหม่การวิจารณ์หนังสือ รองลงมาคือผู้ใช้ห้องสมุด 2 ใน 3 แห่ง ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการในโอกาสที่เหมาะสม

อภิปรายผล

1. ความสนใจในการอ่านโดยทั่วไปของพนักงานธนาคารและบุคคลภายนอก
พนักงานของธนาคารต่าง ๆ มีความสนใจที่จะอ่านหนังสือในห้องสมุดมาก ถึงแม้ว่า ส่วนมากจะไม่ค่อยมีเวลาว่างในการเข้าไปห้องสมุดก็ตาม ทั้งนี้ เพราะลักษณะการทำงานธนาคาร ทำให้ไม่สามารถจะปลีกตัวเข้าไปห้องสมุดได้ตลอดเวลา นอกจากนี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ห้องสมุด เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานเท่านั้น แต่อย่างไรก็ดี เมื่อมีโอกาส พนักงานมักจะมาขยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน และในเวลากลางวัน หลังจากพักรับประทานอาหารแล้ว ก็มักจะมาอ่านหนังสือในห้องสมุดเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ

พนักงานที่มาใช้ห้องสมุดในเวลาปฏิบัติงาน ส่วนมากมักจะมาอ่านหนังสือเพื่อหาความรู้ทั่วไป รองลงมาอ่านเพื่อหาข้อมูลในการทำงาน ทั้งนี้ เพราะห้องสมุดมีนโยบายและวัตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนกิจการของธนาคาร ดังนั้น เมื่อพนักงานมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับงานที่ทำ จึงมักจะมาหาข้อมูลต่าง ๆ จากห้องสมุด และห้องสมุดสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้

พนักงานธนาคารส่วนมากเลือกอ่านหนังสือภาษาไทย จากการวิจัยได้พบว่า สิ่งพิมพ์ที่ใ้ประโยชน์แก่พนักงานมากที่สุดคือ หนังสือตำราทางวิชาการ รองลงมาคือวารสาร ซึ่งตรงกับความต้องการของธนาคารที่จะส่งเสริมให้ความรู้แก่พนักงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดี และก้าวทันความเคลื่อนไหวของโลก นอกจากนี้ ในการวิจัยยังพบว่า พนักงานส่วนมาก เลือกใช้หนังสือที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของตน เช่น หนังสือด้านการเงิน การธนาคาร การบริหารงานธนาคาร

การเลือกอ่านหนังสือของพนักงาน มักจะเลือกอ่าน โดยใช้ดุลยพินิจของตนเอง มากกว่าที่จะถามจากบรรณารักษ์ และมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ที่อ่านหนังสือตามคำแนะนำของบรรณารักษ์ ทั้งนี้ เพราะพนักงานที่มาใช้ห้องสมุดแต่ละคนทราบว่า ตนต้องการอ่านหนังสืออะไร เพื่อนำไปประกอบการทำงาน หรือค้นคว้าหาความรู้ทั่วไป อีกประการหนึ่งห้องสมุดธนาคาร เป็นห้องสมุดเฉพาะ หนังสือส่วนมากมักเป็นหนังสือที่สนับสนุนการทำงานของธนาคาร

ยกเว้นห้องสมุดธนาคารที่เรีกรเท่านั้น ที่ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปด้วย

จากการสำรวจพบว่า บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารมักจะมาอ่านหนังสือ เพื่อหาความรู้ทั่วไป และคิดว่าประกอบการทำรายงาน และนิยมอ่านหนังสือภาษาไทย ยกเว้นผู้ที่ต้องการศึกษาและคิดว่า ในเรื่องทีลึกลับ ซึ่งไม่มีหนังสือหรือเอกสารภาษาไทยอยู่ จึงเลือกอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาฝรั่งเศส ผู้ใช้จึงมีความเห็นว่า หนังสือทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ รวมทั้งวารสารที่ให้บริการซึ่งต้องการทำงานด้วย ซึ่งห้องสมุดมีจำนวนน้อยเกินไป ทั้งนี้ มีสาเหตุจากการที่ห้องสมุดต้องเวียนวารสารที่มีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพนักงานบางท่านให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นอ่านก่อน ทำให้การบริการวารสารในห้องสมุดนั้นล่าช้า

ผู้ใช้ห้องสมุดที่เป็นบุคคลภายนอกต้องการมีหนังสือสารคดีเพิ่มมากขึ้น รองลงมาต้องการหนังสือที่ส่งเสริมความรู้ และความบันเทิงอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนอกจากบุคคลภายนอกจะต้องอ่านหนังสือเพื่อหาความรู้แล้ว ในบางครั้งการมาใช้ห้องสมุดยังต้องการอ่านหนังสือสารคดีที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่ไม่ใช่ตำราทางวิชาการมากนักอีกด้วย

ตามมาตรฐานห้องสมุดเฉพาะของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยระบุว่า ในระยะเริ่มแรก ห้องสมุดควรมีหนังสือไม่ต่ำกว่า 3000 เล่ม วารสาร 100 รายชื่อ และเอกสารสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตามความจำเป็นของสถาบัน แต่จากการสำรวจพบว่า ห้องสมุดธนาคารบางแห่งยังมีจำนวนหนังสือและวารสารน้อยไม่ไ้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ จึงทำให้บริการไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด เช่น ห้องสมุดธนาคารกรุงไทยจำกัด มีหนังสือเพียง 527 เล่ม ซึ่งนับว่าน้อยมาก อาจเป็นเพราะห้องสมุดไม่มีสถานที่เป็นสัดส่วน และรวมอยู่กับหน่วยงานฝ่ายวิชาการ ห้องสมุดจึงไม่สามารถจะขยายได้สำหรับวารสารมีมากพอสมควร คือมีวารสารอยู่ 101 รายชื่อ ซึ่งนับว่าเพียงพอในการให้บริการ ห้องสมุดธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด มีหนังสือ 1,900 เล่ม และมีวารสาร 53 รายการ จะเห็นได้ว่า มีจำนวนน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่ห้องสมุดมีสถานที่ที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะห้องสมุดธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ขาดบรรณารักษ์ที่มีคุณวุฒิ และเปลี่ยนผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์บ่อย ๆ จึงทำให้งานห้องสมุด

ไม้กวาดหน้าเท่าที่ควร หองสมุดธนาคารทหารไทยจำกัด มีหนังสือ 2,626 เล่ม น้อยกว่ามาตรฐาน ในระยะเริ่มแรกก็ประมาณกำหนด ทั้งนี้ เพราะหองสมุดธนาคารทหารไทยจำกัดต้องย้ายสถานที่ทำการหลายครั้ง หนังสือบางส่วนถูกแบ่งไปยังที่ทำงานต่าง ๆ จึงไม่สะดวกในการควบคุมงานทางด้านบริหาร แต่หาหองสมุดย้ายไปยังสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ คาดว่าหองสมุดจะมีหนังสือและวัสดุสิ่งพิมพ์สำหรับให้บริการมากพอกับความต้องการของพนักงาน

2. สภาพการใช้หองสมุดของพนักงานธนาคารและบุคคลภายนอกที่มาใช้หองสมุดธนาคาร จากการวิจัยพบว่า พนักงานธนาคารส่วนมากนิยมใช้บริการค้นหาความในหนังสือและบทความจากวารสาร และได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ แสดงให้เห็นว่าพนักงานได้ใช้หนังสือและวารสารให้เป็นประโยชน์ในการให้ความรู้ ซึ่งจะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหองสมุด ส่วนในด้านการบริการนั้น เจ้าหน้าที่หองสมุดให้ความช่วยเหลือดี พบว่าหองสมุดได้ปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้คือ พยายามให้บริการแก่ผู้ใช้หองสมุดอย่างดีที่สุด ในการค้นหาหนังสือพบว่า พนักงานส่วนมาก มักจะค้นหาหนังสือโดยดูตามชั้นหนังสือ มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้บัตรรายการให้เป็นประโยชน์ในการช่วยค้นหาหนังสือ อาจเป็นเพราะพนักงานไม่เข้าใจวิธีการค้นบัตรรายการ และเห็นว่า หนังสือมีจำนวนน้อยพอที่จะเลือกหยิบหนังสือจากชั้นได้เอง

เกี่ยวกับการบริหารด้านวารสาร พนักงานธนาคารส่วนมาก ต้องการให้นำวารสารใหม่ออกให้บริการในหองสมุดทันที แต่บางครั้งหองสมุดจำเป็นต้องให้บริการแก่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการและเศรษฐกิจของธนาคารก่อน แล้วจึงจะนำวารสารนั้นออกให้บริการต่อไป พนักงานจึงได้อ่านวารสารที่หลัง ซึ่งมีพนักงานบางส่วนต้องการให้หองสมุดออกวารสารเรื่องละ 2 เล่ม

บุคคลภายนอกที่มาใช้หองสมุดธนาคาร นิยมใช้บริการค้นหาความในหนังสือและบทความในวารสารมาก และได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หองสมุดดี แสดงว่าผู้เขามาใช้หองสมุดธนาคาร มักจะมากันเพื่อหาความรู้จากหนังสือและวารสาร ซึ่งส่วนมากผู้เขามาใช้หองสมุดเป็นนักศึกษาและนักเรียน

ในการค้นหาหนังสือพบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดมักจะค้นหาหนังสือด้วยตนเอง รองลงมา ใช้วิธีค้นหาหนังสือ โดยดูตามชั้นหนังสือและมีจำนวนมากที่ใช้คู่มือรายการให้เป็นประโยชน์ ในการค้นหาหนังสือ แสดงว่าห้องสมุดธนาคารมีคู่มือรายการที่ให้บริการในการให้บริการ อย่างดี และผู้ใช้ส่วนมากรู้จักวิธีใช้ห้องสมุด

ผู้ใช้ห้องสมุดจำนวนมากต้องการให้วารสารใหม่ออกให้บริการในห้องสมุดทันที และเห็นว่า ห้องสมุดควรมีวารสารเรื่องละ 2 เล่ม เพราะต้องการติดตามอ่านวารสารใหม่ ๆ อีกประการหนึ่งหากจะให้ผู้ใช้ห้องสมุดรอจนกว่าจะได้วารสารฉบับนั้น จะทำให้เสียเวลา บางครั้งผู้ใช้ห้องสมุดไม่มีเวลาวางมากพอในการเดินทางมาใช้ห้องสมุดบ่อย ๆ

ในการสำรวจพบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนมาก พอใจการให้บริการของบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพราะได้รับความสะดวกในการใช้บริการซึ่งมีความเห็นสอดคล้อง กับพนักงานธนาคาร

3. ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารและบุคคลภายนอกต่อสภาพของห้องสมุด
จากการสำรวจพบว่า พนักงานธนาคารเกือบทุกแห่งได้รับความสะดวกในการเดินทางมาใช้ ห้องสมุด เพราะห้องสมุดตั้งอยู่ในอาคารที่ทำการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในตัวอาคารของ ธนาคาร ซึ่งสามารถเข้าใช้ห้องสมุดได้สะดวก ยกเว้นธนาคารกสิกรไทยจำกัด ที่พนักงาน มีความเห็นว่า ได้รับความสะดวกในการเดินทางมาใช้ห้องสมุดปานกลาง เพราะถึงแม้จะ ตั้งอยู่ในอาคารสำนักงานใหญ่ แต่แยกอยู่ต่างหากจากหน่วยงานอื่นและห้องที่เป็นห้องสมุดอยู่ ไกลเกินไป แต่ก็จัดว่าเป็นสถานที่ที่เหมาะสม เพราะมีเสียงรบกวนจากภายนอกน้อยที่สุด นอกจากนี้ มีธนาคารทหารไทยจำกัด ที่พนักงานมีความเห็นว่า การเดินทางมาใช้ห้องสมุด ได้รับความสะดวกปานกลาง เพราะห้องสมุดตั้งอยู่ในอาคารเดียวกับหน่วยงาน บางหน่วยงาน เท่านั้น แต่ดาวพนักงานจากหน่วยงานที่ไกลอยู่ในอาคารเดียวกับที่ตั้งห้องสมุดต้องการใช้ หนังสือและวารสาร ต้องมีเวลามากพอ จึงหาโอกาสได้ยาก แต่ถึงแม้พนักงานจะได้รับความ สะดวกเรื่องการเดินทางมาใช้ห้องสมุดก็ตาม การที่ห้องสมุดไม่ได้อาคารเอกเทศทำให้ การจัดแบ่งเนื้อที่ภายในไม่เหมาะสม และสถานที่ค่อนข้างคับแคบ ห้องสมุดหลายแห่ง เช่น

ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพจำกัด ห้องสมุดธนาคารทหารไทยจำกัด มีโครงการจัดสร้างอาคารสำนักงานใหม่ และจะปรับปรุงสถานที่ของห้องสมุดในหัวขบวนวงกวาสถานที่เดิมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

จากการสำรวจพบว่า ห้องสมุดธนาคารทุกแห่ง พนักงานธนาคารให้ความเห็นว่า โตะ เกาอี้ มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอผู้มาใช้ห้องสมุด แต่ก็ไม่น่าจะเป็นปัญหา สำหรับพนักงาน เพราะสามารถยืมหนังสือและวารสารไปอ่านอยู่ที่ทำงานของตนได้ นอกจากนี้ยังพบว่าห้องสมุดธนาคารกรุงเทพจำกัด และห้องสมุดธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด มีบัตรรายการน้อยกว่าจำนวนหนังสือ ทั้งนี้ เพราะห้องสมุดมีบรรณารักษ์เพียง 1 คน ซึ่งต้องทำงานทั้งด้านเทคนิคและด้านการบริการ จึงไม่มีเวลาพอที่จะจัดทำบัตรรายการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำหนังสือออกให้บริการ

ผู้ใช้ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงเทพจำกัด ธนาคารศรีนครจำกัด ที่เป็นบุคคลภายนอก มีความเห็นว่า โตะ เกาอี้มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอผู้มาใช้ห้องสมุด ทั้งนี้ เพราะห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย และห้องสมุดธนาคารกรุงเทพจำกัด เป็นห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการแก่พนักงานโดยเฉพาะ ส่วนห้องสมุดธนาคารศรีนครจำกัด ที่จัดให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปนั้น ถึงแม้จะกว้างขวางและมีโตะ เกาอี้สำหรับนั่งอ่านมากกว่าห้องสมุดธนาคารอื่น ๆ แต่มีผู้ใช้เข้าใช้มาก จึงทำให้ที่นั่งอ่านไม่เพียงพอเช่นเดียวกัน

4. ความต้องการของพนักงานและบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารตอการ
จัดบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด จากผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการของพนักงานและบุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคาร ปรากฏว่า พนักงานธนาคารทุกแห่งมีความเห็นตรงกันว่า ต้องการในหอสมุดจัดบริการต่อไปนี้มากที่สุดคือ บริการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ และบริการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ เพื่อที่จะได้ติดตามอ่านได้รวดเร็วขึ้น รองลงมาพนักงานธนาคารอีก 6 แห่ง มีความเห็นตรงกันที่จะให้หอสมุดจัดบริการตอบคำถามมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะในการทำงานของพนักงานธนาคาร บางครั้งต้องการคำตอบที่รวดเร็ว ถ้าจะค้นจากหนังสือเองจะ

ทำให้เสียเวลามาก หากบรรณารักษ์สามารถตอบคำถามที่พนักงานถามมาได้แล้ว จะช่วยให้นักงานปฏิบัติงานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนบริการที่พนักงานต้องการให้จัดปานกลาง ได้แก่ บริการจัดใหม่ การวิจารณ์หนังสือ การจัดอภิปรายทางวิชาการ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด การจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม และการขยายเวลาเปิด-ปิดห้องสมุด แสดงว่าพนักงานมีความสนใจที่จะอ่านหนังสือและกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้ และต้องการใช้ห้องสมุดเป็นตลอดจนถึงการหาเวลาเข้ามาใช้ห้องสมุด ทั้งนี้ เพราะพนักงานไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุดก็ตาม ๆ

บุคคลภายนอกที่มาใช้ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงเทพจำกัด และธนาคารศรีนครจำกัด ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่อไปมีมากคือ บริการจัดทำวารสาร บริการตอบคำถาม บริการยืมระหว่างห้องสมุด และการจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม แสดงว่าผู้ใช้ห้องสมุดสนใจบทความในวารสาร และหนังสือตำราของห้องสมุดจึงต้องการครุภัณฑ์ช่วยค้น และเห็นว่าห้องสมุดธนาคารเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ต่าง ๆ ตามที่ต้องการ นอกจากนี้ ผู้ใช้ห้องสมุดอีก 2 ใน 3 แห่ง ยังต้องการบริการอื่น ๆ อีกคือ บริการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ บริการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ การจัดฉายภาพยนตร์ให้ความรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ การจัดอภิปรายทางวิชาการ การขยายเวลาเปิดบริการห้องสมุด และการเพิ่มสิทธิการยืมหนังสือ ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดเหล่านี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบริการห้องสมุดธนาคาร เพราะเป็นแหล่งทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ที่ให้ความรู้ในสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ การธนาคาร เศรษฐมิติ การบัญชี สถิติ กฎหมายและวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสำรวจสภาพและการใช้ห้องสมุดธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทราบถึงสภาพการใช้ห้องสมุดและการให้บริการของห้องสมุด ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้บริการ จึงขอเสนอแนะต่อผู้บริหาร บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผู้ใช้ห้องสมุด เพื่อพิจารณาปรับปรุงงานบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้น ตลอดจนเสนอแนะให้ผู้ใช้ห้องสมุดเข้าใจถึงวิธีการใช้บริการของห้องสมุด เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้ใช้ห้องสมุดรวมกัน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร การบริการของห้องสมุดธนาคารเป็นลักษณะการให้บริการเช่นเดียวกับห้องสมุดเฉพาะโดยทั่วไป และต้องมีบรรณารักษ์ ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการให้บริการดีเป็นผู้บริหารงานห้องสมุดและให้บริการ แต่จากผลของการสำรวจปรากฏว่า ห้องสมุดธนาคารหลายแห่งไม่มีบรรณารักษ์ที่เป็นบรรณารักษ์วิชาชีพโดยตรง ถึงแม้จะได้รับการอบรมทางด้านบรรณารักษ์จากสมาคมห้องสมุดมาบ้างแล้วก็ตาม จึงใคร่ขอเสนอแนะให้ผู้บริหารพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของบรรณารักษ์ที่จะมาเป็นผู้บริหารงานห้องสมุด ส่วนเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคนอื่น ๆ ที่มีความรู้ในแขนงวิชาเฉพาะที่จะเป็นประโยชน์ต่อห้องสมุดธนาคาร อาจจัดให้ทำงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา หรือเป็นวิทยากรประจำห้องสมุดก็ได้

อาคารห้องสมุดควรจัดให้อยู่เป็นเอกเทศ และสามารถขยายได้ในอนาคต เพราะวัสดุห้องสมุดต้องเพิ่มขึ้นทุกปี และห้องสมุดต้องการเนื้อที่ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเนื้อที่สำหรับเก็บวัสดุ สิ่งพิมพ์ที่จะให้บริการ ที่แถมหนังสือบางทศสมควร โดยเฉพาะห้องสมุดธนาคารกรุงไทยจำกัด ซึ่งยังไม่มีสถานที่เป็นสัดส่วน ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและจัดแยกห้องสมุดออกจากฝ่ายวิชาการ มีบรรณารักษ์เป็นผู้บริหารงานห้องสมุดและให้บริการ

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

1. จากการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนมากต้องการอ่านหนังสือตำราทางวิชาการ แต่ปรากฏว่ามีผู้แสดงความคิดเห็นต่อหนังสือตำราของห้องสมุดว่า มีคุณภาพพอใช้ได้ และมีจำนวนไม่เพียงพอ เท่าที่มีอยู่ก็ล้าสมัย บรรณารักษ์ควรพิจารณาจัดงบประมาณ เพื่อจัดซื้อหนังสือตำราทางวิชาการที่ทันสมัย สมบูรณ์ ครอบคลุมและวัสดุประสงคของห้องสมุดเพิ่ม
2. บรรณารักษ์ควรจัดดำเนินการเกี่ยวกับการเวียนวารสารให้กับผู้ใช้ห้องสมุดที่ทำงานด้านบริหารและด้านวิชาการอย่างรัดกุม บางห้องสมุด ถ้าพิจารณาเห็นว่า วารสาร

เรื่องละ 1 ฉบับ ไม่เพียงพอดังการให้บริการครบถ้วนเพิ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดที่
เปิดให้บริการแก่บุคคลภายนอกด้วย สำหรับห้องสมุดที่มีวารสารจำนวนมากพออยู่แล้ว แต่ยัง
มีผู้ใช้บางคนเห็นว่ามีน้อย และไม่คอยได้ใช้วารสารเพื่อต้องการ โดยอ้างเหตุผลว่า หา
วารสารไม่พบ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรแนะนำผู้ใช้เป็นรายบุคคล และควรจัด
พิมพ์รายชื่อวารสารและสิ่งตีพิมพ์ที่มีประโยชน์ต่อหน่วยงานภายในธนาคาร ให้นักงานธนาคาร
ได้รับทราบ และมาขอรับบริการ

3. ผู้ใช้ห้องสมุดจำนวนมาก ชอบอ่านหนังสือที่เป็นภาษาไทย เพราะเป็นภาษา
ที่เข้าใจง่าย แต่บางครั้งตำราทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษก็มีประโยชน์มาก ดังนั้น ห้องสมุด
จึงควรจัดบริการแปลบทความ จากหนังสือและวารสารด้วย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา
วิชาเป็นผู้ให้บริการแปล

4. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานห้องสมุด
ทราบว่า ห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง และควรให้บริการอย่าง เป็นกันเองกับผู้ใช้ห้องสมุด
ทุกคน

5. ห้องสมุดทุกแห่งควรจัดทำแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็น และความ
ต้องการในการให้บริการของห้องสมุดปีละ 1 ครั้ง เพื่อที่จะได้แนวความคิดไว้ปรับปรุงบริการ
ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อผู้ใช้ห้องสมุด ห้องสมุดธนาคารเป็นห้องสมุดเฉพาะที่ให้บริการแก่
ผู้ใช้ทั้งคานการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ และในการตอบคำถามที่เกี่ยวกับการใช้
ห้องสมุด และการค้นหาเอกสารต่าง ๆ แต่จากการวิจัยพบว่า มีผู้ใช้ห้องสมุดจำนวนเพียง
เล็กน้อยเท่านั้น ที่นิยมใช้บริการตอบคำถาม และมีผู้ใช้ห้องสมุดจำนวนมากที่ไม่เคยใช้บริการ
ค้นหาบทความจากหนังสือและวารสาร ผู้ใช้ห้องสมุดควรทำความเข้าใจกับบริการของ
ห้องสมุด และสนใจการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด เพื่อที่จะได้ทราบข่าวสาร ความเคลื่อนไหว
ใหม่ในการให้บริการของห้องสมุด และติดตามข่าวเกี่ยวกับหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของ
ห้องสมุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องสภาพและการใช้ห้องสมุดชนนาคารกลาง และธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพของห้องสมุด ตลอดจนความคิดเห็นและความต้องการของผู้มาใช้ห้องสมุดที่มีต่อการบริการของห้องสมุด ในคราวต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาถึงระบบการบริหารงานของห้องสมุด โดยศึกษาเฉพาะกรณี เช่น อาจจะศึกษาเฉพาะการบริหารงานของห้องสมุดชนนาคารแห่งประเทศไทย หรือการบริหารงานของห้องสมุดธนาคารพาณิชย์แห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อที่จะได้ทราบถึงนโยบายของผู้บริหารธนาคารที่มีต่อการดำเนินงานห้องสมุด ซึ่งดีคือเป็นหัวใจของงานทางด้านวิชาการของห้องสมุดชนนาคารแต่ละแห่ง